

Chybějící doby pojištění si mohou lidé doplatit – před podáním žádosti o důchod

Praha 7. 8. 2006

Na Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) se v poslední době obrací čím dál více lidí, kterým **chybí určitá doba pojištění nutná k přiznání starobního, invalidního či pozůstalostního důchodu**. Aby důchod dostali, žádají o odstranění tvrdosti zákona. Situaci přitom mohou řešit standardním způsobem: **doplatit** si chybějící dobu **formou dobrovolného důchodového pojištění**. Musí tak ale učinit **ještě před tím, než si podají žádost o důchod, a nesmí jim uplynout doba, za kterou je možné pojistné dopláct zpětně**.

Účast na dobrovolném důchodovém pojištění umožňuje osobám starším 18 let zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Pokud chtějí být dobrovolně důchodově pojištěni v době, kdy netrvá jejich výdělečná činnost a ani jim neplyne žádná z tzv. náhradních dob pojištění (péče o dítě, studium po dobu prvních šesti let po 18 roce věku, pobírání plného invalidního důchodu atp.), musí si k dobrovolnému pojištění **podat přihlášku** u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, v Praze Pražské správy sociálního zabezpečení.

Dobrovolné důchodové pojištění si mohou platit například **uchazeči o zaměstnání** evidovaní na úřadu práce nebo **studenti** středních a vysokých škol, kteří už nejsou účastni povinného důchodového pojištění. Dále pak lidé, kteří odešli **pracovat do zahraničí** po 31. prosinci 1995 nebo **vykonávají dlouhodobou dobrovolnickou službu**. Dobrovolného důchodového pojištění mohou být účastni i **ostatní lidé, maximálně však po dobu 10 let**. Vyplývá to ze zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Aby lidé měli přehled o svém pojištění a případné chybějící doby si včas doplatili, mohou jednou ročně písemně požádat ČSSZ o zaslání **informativního osobní listu důchodového pojištění**. Obsahuje přehled o dobách pojištění v evidenci ČSSZ. Pokud se člověk na základě informativního listu rozhodne, že si doplatí dobrovolné důchodové pojištění, platí ho vždy za celé kalendářní měsíce. Minimální měsíční pojistné přitom činí v letošním roce 2 548 Kč.

Doplatení pojistného **může pomoci i v případě** důchodů podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, tedy **plných či částečných invalidních důchodů**. To ale pouze **za splnění určitých podmínek** (podrobně jsou uvedeny na webových stránkách MPSV i ČSSZ):

Aby například člověk starší 28 let mohl dostat invalidní důchod, musí **v uplynulých deseti letech před vznikem invalidity získat minimálně pět let důchodového pojištění**. Proto je vhodné, aby měl fakticky po celý svůj produktivní věk tuto podmínku splněnou. Více v následujících příkladech:

Příklad 1:

Občan má v období od 1. 7. 1996 do 30. 6. 2006 pouze 4 roky důchodového pojištění, a to od 1. 7. 1996 do 30. 6. 2000. Pro splnění podmínky alespoň 5 let pojištění mu postačilo zaplatit pojistné za dobu od 1. 7. 2005 až 30. 6. 2006. Přihlášku však bylo třeba podat nejpozději 1. 7. 2006.

Příklad 2:

Žadatel má v období od 1. 7. 1996 do 30. 6. 2006 pouze 4 roky důchodového pojištění, a to od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2005. Pro splnění podmínky alespoň 5 let pojištění by bylo třeba zaplatit pojistné za dobu od 1. 1. 2006 do 30. 6. 2006 a dále je platit za dobu od 1. 7. 2006 do 31. 12. 2006 (pojistné je třeba platit za celé kalendářní měsíce). Získáním 5 let pojištění v takto „posunutém“ období splní dotyčný podmínku potřebné doby.

Příklad 3:

Člověk má v období od 1. 7. 1996 do 30. 6. 2006 pouze 4 roky důchodového pojištění, a to jednak od 1. 7. 1996 do 30. 6. 1998 a jednak od 1. 7. 2004 do 30. 6. 2006. Tento případ není možné „pohodlně“ řešit dobrovolným pojištěním, protože zpětně lze zaplatit nejvýše 1 rok. Ten je v tomto případě „krytý“ skutečným pojištěním. Placením „dopředu“ od 1. 7. 2006 se však desetileté období v čase „posunuje“. Takže co dotyčný „dopředu“ získal, na začátku původního období ztratil. Potřebných 5 let pojištění tak získá až 1. července 2009.

Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba, aby se lidé o své důchodové pojištění **starali v každé etapě svého života**. Někdy se ale bohužel stává, že si teprve po zamítnutí žádosti o důchod chtějí chybějící dobu doplatit, ovšem takovou možnost zákon za dobu před podáním žádosti o důchod už nepřipouští. Stejný postup platí i v případě získání nároku na pozůstalostní dávku. V případě úmrtí člena rodiny nebo osoby blízké už nemůže pozůstalý podávat přihlášku k účasti na pojištění za dobu před úmrtím.

MPSV doporučuje obzvláště v případech důchodů podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, **konzultovat nejvhodnější řešení předem** a s příslušnou správou sociálního zabezpečení.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV
tel.: +420 221 922 359
katerina.berankova@mpsv.cz
Ministerstvo práce a sociálních věcí
www.mpsv.cz
www.noviny-mpsv.cz

Štěpánka Filipová, tisková mluvčí ČSSZ
tel.: +420 257 062 886
sstepanka.filipova@cssz.cz
Česká správa sociálního zabezpečení
www.cssz.cz
www.cssz.cz/narodni_pojisteni.asp